

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Βιβλίο: Νεοελληνική Λογοτεχνία Γ' Ενιαίου Λυκείου, σελ. 84-85.

Νίκου Εγγονόπουλου: «Ποίηση 1948»

Μανόλη Αναγνωστάκη «Στον Νίκο Ε... 1949»

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Ποιο είναι το ιστορικό υπόβαθρο των δύο ποιημάτων και πώς εγγράφεται στη συνείδηση των δημιουργών τους;

2. Η ζοφερή ιστορική πραγματικότητα που βίωσαν, ο Ν. Εγγονόπουλος, και κυρίως, ο καταδικασμένος σε θάνατο για τις πολιτικές του απόψεις Μ. Αναγνωστάκης, καθόρισαν πολλούς τους ποιητικούς στόχους των δύο κειμένων. Ποιοι είναι οι στόχοι αυτοί και με ποια εκφραστικά μέσα υπηρετούνται;

3. Οι μελετητές του Ν. Εγγονόπουλου έχουν επισημάνει μία «αντίφαση», που εμφανίζει, σε πρώτη ανάγνωση, το ποίημα «Ποίηση 1948»: ενώ ο δημιουργός ακυρώνει σε επίπεδο νοήματος τη λειτουργία της ποίησης, την επικυρώνει ταυτόχρονα με την ίδια την ποιητική πράξη του. Πώς αίρεται η «αντίφαση» και ποιος είναι ο λειτουργικός της ρόλος;

4. Να συγκρίνετε ως προς το περιεχόμενο το ποίημα «Στον Νίκο Ε... 1949» του Ν. Εγγονόπουλου με την ακόλουθη στροφή από το ποίημα «Φυσάει στα σταυροδρόμια του κόσμου» του Τάσου Λειβαδίτη:

Αν θέλεις να λέγεσαι άνθρωπος
μπορεί να χρειαστεί να σε κλείσουν φυλακή για είκοσι
ή και περισσότερα χρόνια μα εσύ και μες στη φυλακή θα θυμάσαι πάντοτε την
άνοιξη, τη μάνα σου και τον κόσμο. Εσύ και μες απ' το τετραγωνικό μέτρο του
κελιού σου
θα συνεχίζεις τον δρόμο σου πάνω στη γη.
Κι όταν μες στην απέραντη σιωπή, τη νύχτα
θα χτυπάς τον τοίχο του κελιού σου με το δάχτυλο
απ' τα' άλλο μέρος του τοίχου θα σου απαντάει η Ισπανία.
Εσύ, κι ας βλέπεις να περνάν τα χρόνια σου και ν'
ασπρίζουν τα μαλλιά σου δε θα γερνάς.
Εσύ και μες στη φυλακή κάθε πρωί θα ξημερώνεσαι πιο νέος
αφού όλο και νέοι αγώνες θ' αρχίζουνε στον κόσμο αν θέλεις να λέγεσαι
άνθρωπος.